

moral boriti posamezni mož proti šesterim borilcem.

Najslavnejši dan pa je bil za III. kor dan bitke pri Przemyślan. Tri ruski kori stali so tukaj štajerskem nasproti, ki so kot jeklena stena odbijali strašen sovražnikov naval. Sledile so bitke pri Novem-Miastu, pri Radymnu, kjer so se zopet morali boriti z mnogo številnejšim sovražnikom. Zopet je III. kor sijajno dokazal upravičenost do imena: železni kor. Kdo bi hotel vse hrabre čine našega kora na karpatskih in galiških bojiščih naštet, bi moral popisati sploh vse bitke v teh krajih. Lipna, Czerne, Kastelik vrh so najnovejša imena slavnih dni železnega III. kora.

O 42 centimeterskih možnarjih.

O teh velikanskih možnarjih, s kojimi so Nemci premagali že marsikako takozvano nepremagljivo trdnjavo in s temi svojimi uspehi presenetili ves svet, piše z dovoljenjem nemškega armadnega vodstva nek profesor sledeče:

Ta velikan tehta sam ob sebi 1.275, postavja na 750 meterskih stotov. Razložiti se da v 172 posameznih delov in za njih skupno prevoznjo je treba 12 železniških vozov. Dolžina cevi znaša 5 metrov. Krogla tehta 400 kilogramov, dolga je 1268 milimetrov in da je debela 42 cm, pove že ime. En sam strel tega orjaka stane 11.000 mark ali 12.760 kron. Da se možnar naravna na cilj, treba je k temu 6 ur; toda potem pa tudi natančno zadene, kajti k največjemu zgreša krogla le za pol metra. Moštva potrebuje 200 mož, ki imajo takrat, ko se ima sprožiti, vsi varstvene kape na očeh, na nšesih, na ustih in nosu in se morajo v daljavi 500 metrov od možnarja po dolgem na zemljo vleči kadar se ima možnar sprožiti. Kako strašanski da je pok, povzamemo lahko iz tega, da se vsled silovitega pretresa zraka v okrožju 4 kilometrov vse šipe na oknih zdrobe.

Na Lüttich so Nemci streljali iz teh možnarjev iz daljave 22-8 kilometrov ter usmrtili s prvim strelom 1.700, z drugim pa 2.300 nasprotnikov. Trdnjavi Maubege in Namur ste vsaka dobili le po dva strela, a učinek je bil tako grozovit, da ste se obe brez pomisleka takoj udali. Dostavno gre še opomniti, da določijo popred s pomočjo strelcev iz nekoliko manjših topov daljavo do cilja, predno uredijo tega velikan k oddaji strela. Gre torej nekako polagoma, a s čudovito natančnostjo in z velikanskim uspehom.

Na bojišču je vsak tak velikan podminiran in pridelen inženir ima povelje, ga s pomočjo napeljane žice (Draht) v zrak razstreliti, ako bi bila nevarnost, da bi ga znali sovražniki zapleniti. Taki so toraj tisti 42 cm možnarji, katerim nemški vojaki pravijo „debela Berta.“

Kako je postal Hindenburg nadpoveljnik na vzhodu?

Na raznovrstne načine se je že pisalo, kako da je Hindenburg postal poveljnik na vzhodu. S prvega se je reklo, da ga je prišel general Ludendorff nagovarjati, naj bi prevzel to važno nalogo, a Hindenburg bi se bil branil. A vse te vesti niso bile resnične, resnična je namreč ta-le. Dne 23. avgusta ob štirih popoldne je dobil Hindenburg telegrafsko povelje, da mora biti za vojsko pripravljen. Povelje ni vsebovalo nikakih nadaljnjih instrukcij kakor to, da mora ob treh ponoči vstopiti v posebni vlak (Extrazug), ki bo tačas skoz Hanover vozil in da bo moral neko visoko poveljništvo prevzeti. Pač pa je stalo v telegramu, da ga bo pričakoval v omenjenem vlaku njegov prihodnji generalštabni šef, ki mu bo zadevo poljovno razjasnil. Ta generalštabni šef je pa bil — kakor danes vsakdo ve — takratni generalmajor Ludendorff. Ob treh ponoči sta se takrat Hindenburg in Ludendorff prvokrat snidla pred svojo usodopolno vožnjo na vzhod. Tako je prejel Hindenburg nadpoveljništvo črez vse armade, ki se imajo na vzhodu Nemčije proti milijonskim armadam Rusije bojevati.

Kam bo krenila Grška?

Venizelos demisjioniral. V tretotku, ko je angleško-francosko brodovje začelo obstreljevati Dardanele, da si odpre pot v Carigrad, je stopilo pred Grško veliko in težko vprašanje: Kam se naj obrne, ali na stran trozveze, ali na stran tripotentente ali pa naj ostane nevtralna. V interesu Grške je vsekako, da Carigrad ne postane last Rusije in da bi postal nevtralnno mesto. Dne 5. t. m. je bil v Atenah kronske svet, na katerem se je razpravljalo o tem vprašanju. Izdani komunikati ne pove ničesar kako se je kronske svet odločil, pač pa se uradno poroča, da je odstopil ministrijski predsednik Venizelos in sicer zaradi tega, ker se kralj ne strinja več z njegovo politiko. Kako stališče je Venizelos zastopal glede Dardanel ni znano. V uradni brzojavki vzbuja pasus o ovacijah, ki jih je prirejala množica Venizelosu posebno pozornost.

Bolgarija sumniči Grčijo.

Zapletljajina Balkanu postajajo vedno resnejši. Tako se n. pr. javi iz Sofije: K. B. Sofija, dne 9. marca. Vpoštevaljoča negotovo in nezanesljivo zadržanje Grške je bolgarska vlada mobilizacijo razširila. Pri Trnovem je zbranih že 100.000 mož, kakor se pravi. Istotako stoje na srbski meji že mnoga bolgarska krdela. Tuka vlada splošno mnenje, da bode zaprsketal na Balkanu vnovič strašen ogenj, ako ga bode Grčija podpihnila.

Velika zimska bitka v Champagni.

Kakor se poroča, trajali so zadnje dni sediti boji v Champagni naprej. Sklepa se, da je teh ljutih bojov konec, kajti napadi Francozov in Angležev so precej ponehali. Zaveznika sta namreč računila, da se bode njima posrečilo nemške bojne vrste tukaj predreti, ker so Nemci mnogo vojaštva ondi odtegnili in ga poslali proti Rusom v Mazuriji; nameravali so stem nekako ravnotežje ustvariti ter uspeh zmage nad Rusi kolikor mogoče paralizirati.

Od 16. februarja sem je trajala toraj tamkaj noč in dan strašna bitka. Sovražnika (Anglež in Francoz) imela sta ondi celih šest armadnih korov, strašansko množino artiljerije a topovi iz domačih kakor tudi iz amerikanških tovarn, ki so večkrat samo v 24 urah oddali po 100.000 strelcev proti Nemcem, kateri so imeli samo dve diviziji obrenskih krdel, razvrščeni v osem kilometrov široki bojni črti. Kljub temu silovitemu navalu so Nemci sovražnika odbili in celo več kot 2450 neranjenih nasprotnikov vjeli, med temi 35 oficirjev.

Sovražnika sta imela trikrat večje izgube kot Nemci, v vsej bitki sta namreč izgubila več nego 45.000 mož. Nemška fronta stoji v Champagni sedaj bolj trdo kot poprej, nepremagana, neomajana, — nov dokaz nemške hrabrosti in neustrašenosti.

Amerika proti Japonski.

Milano, 8. marca. Listi poročajo iz New-Yorka: Združene države so izročile v Tokiu v petek napovedani ugovor proti omejitvi nedotakljivosti Kitajske in zahtevajo, naj jim uradno naznanijo, kaj da zahteva Japonska.

Vojaške zadeve.

Izdržavljenju črnovojnih zavezancev med vojnim časom. C. kr. ministerstvo za deželno brambo je z odlokom z dne 23. januarja 1915, Dep. XIV, št. 1344/1914, naznanilo, da je v vojnem stanju potem, ko se je sklicala črna vojska do časa, da se razpusti, potrebno za doseg tega državljanstva posebno dovoljenje, ki se more podeliti le po Najvišjem odobrenju in sicer radi posebnega obveznega razmerja, ki stopi na podlagi § 4 črnovojne zakona in veljavo za ta čas pri onih črnovojnih zavezancih, ki svoje naborne dolžnosti še niso izpolnili in že torej spadajo pod določbo § 62 voj. zak. kakor tudi pri vseh drugih črnovojnih zavezancih.

To dovoljenje je potrebno za vse črnovojne zavezance, katere zadene ta sklic črne voje brez razločka, ali so služili ali ne, ali so bili že pritegnjeni k službovanju ali ne, in velja to zlasti tudi v razmerju napram Ogrski.

Vsi spisi torej, ki se nanašajo na izdržavljenju črnovojnih zavezancev, se morajo torej od sedaj naprej službenim potom predložiti c. kr. ministerstvu za deželno brambo.

Vojaški dopusti (Urlaubsbewilligungen) zaradi spomladne setve. Dopusti iz oddelkov, kistoje za fronto. — Odpošiljatev delavskih oddelkov. Da bi se zamogla spomladnja setev erno in popolniti opraviti, je vojaška uprava oziraje se na veliko važnost tega vprašanja iz gospodarskega kakor tudi vojaškega stališča ukrenila, da se smejo moštvo, ki pripada kmečkemu stanu in stoji sedaj zadi za bojiščem, kakor so to nadomestni oddelki, okrevajoči in v drugih zavodih se nahajajoči, dovoliti kratki dopusti, v kolikor to pripuščajajo naprave za nadomestila armade na bojišču in vsakojaki drugi vojaški interesi.

Dopusti se odmerijo tako, da se zamorejo najnujnejša poljedelska opravila s pomočjo dopustnikov izvršiti in da se bojo dopustniki kolikor mogoče premenjavali med časom setve. Najdaljši dopust se zamore dobiti za 14 dni. Prosimi sme zanj pri svojem pristojnem poveljništvu ustmeno tisti sam, ki ga želi doseči, ali njegovi svojci pri pristojni politični okrajni oblasti. Dopust se podeli od poveljnika dotičnega oddelka (Abteilungskommandant). V prvi vrsti se bode iziralo pri dovolitvi dopustov na samostojne kmetovalce in sicer po stopnji potrebe, potem na sorodnike, ki so že preje domačim v kmetovalstvu pomagali, in slednjič poljedelske delavce sploh.

Čas, za katerega se dopust dovoli, se ravna po času setve v dotičnem kraju in tudi še po drugih krajevni razmerah. Dopustnikom se izda dopusten list (Urlaubschein), na katerem je zapisano, da ima njegov lastnik pravico do proste vožnje po železnici (freie Fahrt) na dom in spet nazaj v svojo vojaško bivališče. Za čas dopusta stoje pod nadzorstvom občine in politične okrajne oblasti in morajo vsa potrebna poljedelska opravila vestno in redno izvrševati.

Svoje navadno plačo dobivajo dopustniki tudi za čas dopusta, istotako tudi njih svojci odmerjene podpore. Posamezne občine kakor tudi posestniki poljskih zemljišč zamorejo dobiti v pomoč tudi cel oddelk 20 mož, ako se potom politične oblasti za nje prosi in je še dovolj sposobnega moštva na razpolago. Za stanovanje in prehranitev došlega moštva mora skrbeti dotična občina, oziroma posestnik, pri katerem delajo.

V posebno ozira vrednih in utemeljenih slučajih podelili se bojo na prošnjo, ki se ima pri politični okrajni oblasti vložiti, časovno omejeni dopusti (zeitlich beschränkte Entheungen) za samostojne kmetovalce in posamezne poljedelske uradnike. Konečno se mora še pripomniti, da se na prošnje, vložene naravnost domobranskemu ministerstvu, ne bode oziralo.

Sklicanje 37 do 42 letnih črnovojnikov. Pozivni razglas: Na postavi Najvišje zaukaznega sklica skupne c. kr. in kr. ogr. črne vojske, se pozovejo na črnovojno službovanje z orožjem:

V letih 1873 do vštveti 1877 rojeni črnovojni zavezanci, ki so bili na naboru ali na popreskušnji spoznani za „nesposobne za orožje“, ali so bili do 31. dne julija 1914 l. po vnovičnem zdrazstvenem pregledu odpuščeni iz skupne vojske, vojne mornarice, deželne hrambe ali orožništva, ter tisti, katerim ni bilo več treba priti na nabor zaradi časa, v katerem so pridobili avstrijsko ali ogrske državljanstvo ali bosansko-hercegovinsko deželanstvo; vsi ti, ako se sedaj pri naboru spoznajo, da so sposobni za črnovojno službo z orožjem.

K naboru niso dolžni priti:

a) Tisti, ki opravljajo že sedaj — tudi brez orožja — in sicer vsaj od 1. dne februarja 1915

1. pri črni vojski zvezanih korporacijah pa od 26. oktobra 1914 l., črnovojno službo, ali sicer aktivno službo, dokler so v tem razmerju;

b) zdravniki (doktorji medicine);

c) vojaški gašisti v pokolu in v razmerju izven službe, potem vsi, ki so služili pri vojaki in uživajo državno preskrbo;

d) tisti, ki so zaradi kake hibe, ki dela človeka za vsako službo nesposobnega, sploh oproščeni črnovojne dolžnosti, ako imajo črno-dolžnico ali črnovojno oprostilo izkaznico, oziroma so bili že svoječasi izbrisani v nabornem seznamu;

e) tisti, ki so bili po vnovičnem zdravstvenem pregledu šele v času svoje črnovojne dolžnosti oznamljeni za „nesposobne za orožje“; f) osebe, ki nimajo ene noge ali ene roke, ki so gluho-neme, bedaste in sodno proglašene za blazne, umobolne ali slaboumne, ako se ni itak že doslej izreklo, da so oproščene črnovojne službe, nadalje drugi bolniki na umu in taki, ki imajo božjast, vsi ti, ako je na prebiranju predložen tozadeven dokaz.

N a b o r. Da se preskusi njihova sposobnost za črnovojno službo z orožjem, se pozivljajo oznamljeni črnovojni zavezanci, da pridejo pred naborno komisijo za prebiranje črne vojske. Te komisije bodo uradovale v času od 6. dne aprila do 6. dne maja 1915 l.

Kraj, dan in ura uradovanja se razglasi s posebno objavo.

Kateri komisiji za prebiranje je odkazan posamezni črnovojni zavezanec, se ravna po njegovem bivališču ob času, ko se izda ta razglas.

Črnovojnim zavezancem se dovoljuje brezplačna vožnja po železnicah in parnikih v stajališče naborne komisije in nazaj. Kdor želi to ugodnost, mora v občini bivališča (pri občinskem uradu, magistratu) v času do 20. dne marca 1915 l. prositi za izdajo črnovojne izkaznice.

Vsi črnovojni zavezanci, ki bivajo v drugem političnem okraju, ne v okraju svoje domovinske občine, ter morda v posebni objavi sicer oznamljeni črnovojni zavezanci, se morajo na vsak način, in sicer v času do 20. dne marca 1915 l. zgledati pri občinskem uradu (magistratu) občine svojega bivališča s svojimi listinami, n. pr. krstnim ali rojstnim listom, domovnico, delavsko ali poseleko kužnico itd. in dobijo tam črnovojno izkaznico.

Črnovojno izkaznico je treba skrbno hraniti in jo prineesti k naboru seboj.

V tem razglasu oznamljeni črnovojni zavezanci, ki so bili z nepremagljivimi ovirami zadržani, priti na prebiranje ob duh, ki pridejo zanje v poštev, se morajo predstaviti komisiji v dodatno prebiranje (Nachstellung). Kdaj in kje bodo poslovali te poslednje komisije, se objavi posebej.

O d h o d v s l u ž b o v a n j e. Tisti, ki so bili na prebiranju spoznani, da so sposobni za službovanje, se pozovejo za poznejši čas.

Kam morajo potem odriniti v službovanje tisti, ki so spoznani za sposobne, izvedo pri naboru.

Tisti, ki so bili na dodatnem prebiranju spoznani za sposobne, morajo odriniti v službovanje v 48 urah potem, ko so bili odbrani. U g o d n o s t i. Tisti črnovojni zavezanci, ki spadajo med osebe, imenovane v § 29 vojne zakona (posvečeni duhovniki, nameščenci v dušnem pastirstvu ali v duhovski učiteljski službi, kandidati duhovskega stanu zakonito pripoznanih cerkev in verskih družb), se ne privzemajo na črnovojno službovanje z orožjem; priti morajo na prebiranje in prineesti seboj dotične listine, ter dokazati to svojo lastnost.

Črnovojnim zavezancem, ki so dokazali po vojnem zakonu za ugodnost enoletne prezentne službe določeno znanstveno usposobljenost ali svoječasi na naboru, ali jo dokažejo sedaj pri naboru, se podeli dovoljenje, nositi znak enoletnih prostovoljcev v času svojega črnovojne službovanja.

V tem razglasu oznamljeni črnovojni zavezanci morejo, ako so bili pri naboru spoznani za sposobne, prostovoljno vstopiti tudi v skupno vojsko, vojno mornarico, ali delžno brambo, in sicer ali na triletni — prezentni službeni čas, ali pa na dobo vojne.

Po prezentaciji pa je prostovoljni vstop v vseh teh primerih dopusten le pri tistem vo-

jaškem krdelu, kateremu je bil dotičnik pridružen za črnovojnika v vojaško izučbo.

Gospodarske stvari.

O d v r n i t e v r a z k o s a n j e z e m l j i š č, k i s e g a j e b a t i v s l e d v o j n i h d o g o d k o v. Kakor sledi iz v št. 49 Naredbenega lista c. kr. štajerskega namestništva v letu 1914 pod št. 304 pod zgorajšnjim naslovom objavljenega namestniškega odloka z dne 27. novembra 1914, št. 2/2835/1, se je že prebivalstvo svarilo pred preneglami prodajami zemljišč in se mu je pri tej priliki priporočalo, da se naj posvetuje z onimi mesti, ki so poklicana varovati koristi kmetov.

Kot tako mesto se je določilo deželno delavsko izkazovalno mesto v Gradcu, ki bo imelo v evidenci vse nameravane prodaje zemljišč pri posebnih z njim združenih poizvedovalnic.

To poizvedovalno mesto ima naslov „Poizvedovalno mesto za kmečke prodaje posestev pri c. kr. namestništvu v Gradcu“ in se nahaja v poslojpu stare univerze, 2. nadstropje.

Torej je nujno potrebno, da se vsi oni, ki se čutijo prisiljeni svoje posestvo prodati, predno storiijo kak korak glede prodaje, obrnejo do imenovanega mesta in tamkaj prijavijo posestvo, da je na prodaj.

Poizvedovalno mesto bo, kakor že zgoraj omenjeno, imelo v evidenci vsako priglašeno posestvo, ki je na prodaj, in si prizadevalo za isto poiskati kupca.

Da se olajša delovanje poizvedovalnega mesta pri iskanju primernih kupcev, se priporoča, da se vsaki prijavi priložijo še sledeči podatki glede posestva:

1. Prepis zemljiškoposestne pole,
2. zemljeknjižni izveček,
3. visokost kupne cene in
4. eventualno cenilna vrednost posestva.

Občinskim predstojništvom se torej naroča, da pri poročilu nameravane prodaje posestev, ki ga nalaga uvodoma omenjen odlok, izročijo tudi zgorajšnje podatke večkrat omenjenemu poizvedovalnemu mestu, do katerega se tudi naj obrnejo vsi kupci, ki želijo kupiti eno ali drugo posestvo, ki ga to poizvedovalno mesto v dnevnikih in Naredbenem listu izkaže na prodaj, da se jim dajo, natančneje pojasnila. Vsa pojasnila se dajajo brezplačno.

S k r b z a o d g o j e v a n j e ž r e b e t. Ker se za vojaške namene potrebne veliko število kobil, bo imelo za posledico, da se bo število v letu 1915 povrženih in odgojenih žrebet močno skrčilo.

Ker se to ne bo zgodilo samo na Štajerskem, ampak tudi v vsej ostali Avstriji, na Ogrskem in v drugih se vojskujočih državah, je jako malo upanja, da bi se mogle v prihodnjih 3—4 letih preskrbeti vprežne živali iz drugih dežel.

Nevarnost občutnega pomanjkanja vprežnih živali v prihodnjih letih bo povečana še s tem, da se bo porabilo mnogo več volov za klanje.

To pomanjkanje vprežnih živali lahko močno ovira poljedelstvo.

Da se zaprečijo te posledice, je pozvati posestnike kobil, da spuščajo k žrebcem v spuščajni dobi 1915 vse kobile v starosti 4—12 let. Nadalje je pončiti posestnike kobil, da se morajo v letu 1915 spustiti k žrebcem tudi take kobile, ki so bile v normalnih časih zaradi eksterijernih in drugih pogoškov izključene od plemenstva in da se morajo predobro rejene kobile pred začetkom spuščajne dobe slabo hraniti, da bo sigurnost vbrejenja večja.

S k m e t o v p r i h a j a j o p r i t o ž b e, da določbe vladine naredbe glede dnevne množine moke, ki se sme uporabiti, premalo vpoštevajo kmečke razmere. V strogem smislu na in za osebo 240 g moke iz lastne zaloge. Naredba ne izključuje, da se sme poleg tega še kupovati potrebna množina kruha. Rodbine po mestih in trgih so torej precej na boljsem, ker lahko porabijo odmerjeno množino moke (240 g) izključno za kuhinjske potrebe, kruh (na katerega pripade skromno računano dnevno ca 200 g moke za osebo) pa si prikupijo. Na deželi pa je povsem drugače. Tam se peče kruh doma. Potrebno moko vzame zlasti kmet iz lastne zaloge. Ako naj veljajo tudi za te slučaje predpisi naredbe,

potem porabi kmet celo dovoljeno dnevno porcijo moke samo za kruh — za kuho mu pa ničesar ne preostaja. Pri tem je treba pomisliti, da so žganci, štruklji, močnik na kmetih glavne jedi in da se na kmetih ne je mesa, kakor v mestih ali trgih, za katerih prebivalstvo igra mesnata hrana veliko vlogo ter naravno zmanjšuje konzum moke. Naredba, ki predpisuje konzum moke je torej, v kolikor se nanaša na kmečke razmere, nujno potrebna reforma.

N e g o d r n j a j t e t e m u č u b o g a j t e l V 9. številki „Štajerca“ objavili smo v oddelku „Razno“ cesarsko naredbo, s katero se ureja promet z žitom in zmljetimi proizvodi, kakor tudi razglas deželnega predsednika k oklicu, s katerim se na podlagi cesarske naredbe celokupne zaloge žita (pšenice, rži, ovs, ječmena in koruze) ter mlevskih izdelkov vseh vrst (moka, zdrob, ječmenček i. dr.) z današnjim dnem do nadaljnjega uradno zapечатijo.

Svrha te cesarske naredbe je ta, da se zagotovi prebivalstvu v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel pokritje in potrebščine krušnih sadežev in moke do prihodnjega pridelka kljub različnim oviram, ki so jih povzročili vojni dogodki.

Ta namen se more ob vladajočih razmerah doseči le s splošno ureditvijo porabe na ta način, da se naneslo svobodnega prometa z navedenimi neobhodnimi potrebščinami izvede organizacija, ki omogoči, da se posameznika da na razpolago le tista množina, ki na podlagi razmerja med razpoložljivimi zalogami in skupnim številom prebivalstva odpade na vsakega posameznika, ki ga treba preskrbeti.

Iz te temeljne misli cesarske naredbe izhaja potreba, da se predvsem ukrenata dve praviljalni odredbi. To sta: na eni strani zaplamba vseh žitnih in močnih zalog, ki se izvede z dnem razglasitve cesarske naredbe in na drugi strani natančen popis teh zalog v čim večjem obsegu.

Kakor že omenjeno je zaplamba z 24. februarjem postala pravomočna. Neobhodno potrebno je, da se celokupno prebivalstvo najnataneje pokori zaplambenim predpisom; vsi prestopki so podvrženi ostri kazni.

Naši očetje, naši soprogi, naši sinovi, naši bratje se nahajajo že mesece v boju z našimi sovražniki in z občudovanja vrednim pogumom žrtvujejo za domovino svoje življenje in svoje zdravje. Mi, ki smo v varnem ozadju, imamo sveto dolžnost, da z natančnim izpolnjevanjem odredb, ki jih je ukrenila vlada v interesu splošnosti, našim hrabrim bojernikom omogočimo, da pribore končno zmago. Spricu tega vzvišene smotra moramo brez godrnjanja sprejeti majhne težave in motenja v naših življenjskih navadah.

Vsled zaplembe utrpe posestniki v svoji pravici svobodnega razpolaganja precejšno omejitve.

Posestniki zalog smejo za prehranitev svojega gospodarstva, vključivši posle, od svojih lastnih zalog porabiti le ono množino, ki za glavo in dan ne presega 240 gramov moke oziroma zmljetih izdelkov ali 300 gramov zrnja (na mesec 72 kg zmljetih izdelkov ali 9 kg zrnja).

V gospodarstvu ali v gospodinjstvu se sme dnevno uporabiti le 1 kg 200 gramov moke.

Peki in slaščičarji smejo v svojih obratih porabiti za peko le toliko moke, kolikor je potrebno za pokritje neposredne porabe njihovih odjemalcev v območju njihovega političnega okraja njihovega bivališča.

Oni, ki niko in druge zmljete izdelke obrtoma proti odškodnini oddajajo tretjim osebam, kakor n. pr. mlinarjem, trgovcem z moko, konzumnim društvom, špicerijskim trgovcem in enakim, smejo istotako moko oziroma zmljete izdelke dobavljati le v toliki meri, kolikor je potrebno za pokritje neposredne porabe njihovih odjemalcev v območju političnega okraja njihovega bivališča.

Posestniki konj smejo od zaloga ovs, ki se nahaja v njihovi posesti, pokrmiti na dan povprečno 3 kg za vsakega konja.

Samo ob sebi se razume, da smejo mlinarska podjetja zrnje zmljeti; ravno tako se smejo dovršiti že začeti transporti v notranjosti države.